

INSPIRATIONSMATERIALE

ZEP ZONE

BØRN HAR
RET

- EN DRAMAWORKSHOP
OM BØRNS RETTIGHEDER

Om workshoppen. Fag og læringsmål 1

FØR WORKSHOPPEN

Hvorfor arbejde med emnet? 2

Rettighed. Rettighedsskole 3

Børnekonventionen 4

EFTER WORKSHOPPEN

Dramapædagogiske øvelser 5

Statue-øvelse 6

Fælles rollespil 7

Forumspil 7

Refleksionsøvelser 8

Elevark 1: Om rettigheder 8

Elevark 2: Lav et billede 9

Introduktion til Pak en kuffert 10

Elevark 3 a-d: Pak en kuffert11-14

Links til inspiration 15

Kilder 16

Teatret Zeppelin åbnede som københavnsk familieteater i 1994 og henvender sig til skoleklasser og familiepublikum fra 7 år.

Teatret Zeppelin er et lille storbyteater støttet af København Kommune, beliggende i Valdemarsgade 15 på Vesterbro.

Teatrets særegenhed er nydramatiseringer af store børnebogs-klassikere og dansk dramatik med samfundsaktuelle temaer.

Teatret ledes af kunstnerisk leder Mie Brandt og Administrativ leder Lasse Frank.

Følg os på www.facebook.com/TeatretZeppelin

Information og billetbestilling: tlf. 3322 0478 www.zeppelin.dk

Dette materiale er tænkt som inspiration til, hvordan der kan arbejdes videre med temaet om børns rettigheder. Materialet er bygget op således, at introduktion og fakta om emnet er beregnet til inspiration før workshoppen. Efterfølgende er der forslag til øvelser, hvor der kan arbejdes videre efter workshoppen. Først beskrives et afsnit med dramaøvelser, der omhandler workshoppens tema og derefter forslag til andre kreative øvelser. Sidst i materialet er der henvisninger til mere materiale om børns rettigheder.

OM WORKSHOPPEN

Workshoppen omhandler børns rettigheder som FNs børnekonvention har love og regler om.

Workshoppen varer to timer og koster 2500,- alt inkl. Workshoppen foregår i klassen eller et andet egnet lokale på skolen, hvor der gerne må være et smartboard samt gulvplads. Workshoppen består af dramaøvelser, dramalege og samtaler med henblik på at forstå børns rettigheder.

FAG OG LÆRINGSMÅL

Dramaworkshoppen 'Børn har ret' henvender sig til 4.-10. klassestrin. Arbejdet med børns rettigheder og dramaworkshoppen kan stå alene eller integreres i fagene:

- ✿ Dansk
- ✿ Drama
- ✿ Samfundsfag
- ✿ Historie
- ✿ Billedkunst

Workshoppen sigter mod at deltagerne kan:

- ✿ Forstå og genkende emner, der relaterer til børns rettigheder også i eget hverdagsliv
- ✿ Give eksempler på børns rettigheder og hvordan de overholdes
- ✿ Deltage i klassesamtaler og udvise respekt for forskellige holdninger
- ✿ Pege på holdninger og adfærd, der kan virke skadelige for børns rettigheder
- ✿ Udtrykke sig kreativt og eksperimenterende med stemmens og kroppens virkemidler.

Workshop på Lange-linjeskolen

FØR WORKSHOPPEN

HVORFOR ARBEJDE MED EMNET?

Hvorfor arbejde med emnet?

Det er vigtigt, at eleverne lærer om deres rettigheder, så de forstår, hvordan de selv bør behandles, men også lærer, hvordan de selv skal behandle andre. Undervisning i børns rettigheder gør, at eleverne kan undersøge, diskutere, udfordre og udvikle deres egne meninger og værdier. Børnene udvikler respekt og forståelse for andre og opbygger tolerance for forskellighed. Eleverne får kompetencer i at indgå i

socialerelationer og demokratiske fællesskaber samt lærer at tage ansvar. Disse kompetencer kan eleverne bruge i deres liv fremover. Om det er på skolen, legepladsen eller i deres hjem. Ydermere kan undervisningen i børns rettigheder bidrage til reducere mobning og være med til at fremme børnenes selvværd. Undervisningen kan være medvirkende til at sikre demokratisk deltagelse og gøre børnene mere modstandsdygtige over for seksuelle og voldelige overgreb.

Kilde: https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/laeringsportalen/indskoling/mio-imr_undervisning_dk_web.pdf

Birkerødskoles workshopdag

HVAD ER EN RETTIGHED?

En rettighed kan beskrives som en formel ret til at træffe beslutninger eller udføre myndighed på et givet område. Man kan gøre krav på en ret ved at henvise til f.eks. gældende love, etiske regler eller tradition.

Kilde: ordnet.dk

Rettigheder anvendes til at sikre børn en række regler i forhold til, hvordan andre børn og voksne skal behandle dem. Børn må ikke krænkes, og der må ikke undlades at gøre noget, hvis et barn krænkes. Hvis dette sker er rettigheder med til at opretholde, at der kan henvises til børnekonventionens regler om behandling af børn.

Workshoppilot Louise underviser elever på Birkerød Skole

HVAD ER EN RETTIGHEDSSKOLE?

UNICEF Rettighedsskoler har stor succes med overbevisende resultater i eksempelvis England, og i Danmark er vi stærkt på vej. Langelinieskolen på Østerbro har igennem de seneste tre skoleår været pilotskole med meget flotte resultater til følge - en markant forbedring af trivsel, tryghed og kompetencer til at bruge børns rettigheder i skoledagen er bare nogle af dem. Ved afslutningen af skoleåret 16/17 var der syv Rettighedsskoler landet over, og i skoleåret 17/18 kom yderligere 15 nye til.

En UNICEF Rettighedsskole forener elever, forældre, lærere og andet personale i et fællesskab, der er baseret på alle de gode værdier, der står i FNs Børnekonvention. Skolen er baseret på rummelighed, respekt, tryghed, engagement og ansvarfølelse på en meget konkret måde, så værdierne bliver mere end bare ord. Alle undersøgelser peger på, at børn, som kender deres rettigheder og forstår dem i praksis, trives og behandler hinanden med respekt og værdighed.

Eleverne bliver taget med på råd. De bliver hørt og taget alvorligt. Synes de for eksempel, at skolen er et trygt sted at være? Også toiletterne? Og cykelkældereren? Ved de, hvilke muligheder de har, hvis deres forældre skal skilles? Eller hvis deres mor eller far bliver alvorligt syg? På en UNICEF Rettighedsskole arbejder et særligt Rettighedsråd bestående af børn og voksne kontinuerligt med at forbedre vilkårene for alle børn på skolen.

Kilde: <http://ipaper.ipapercms.dk/UNICEFDanmark/hr-skaeg-laererverl/?page=8>

Rettighedsskoler i Danmark:

Langelinjeskolen, København
 Ellebjerg Skole, København
 Christianshavns Skole, København
 Kildegårdsskolen, Herlev
 Dagmarskolen, Ringsted
 Vigerstedskole, Ringsted
 Øster Starup Skole, Vejle

Kilde: <https://www.unicef.dk/de-foerste-rettighedsskoler>

Workshop på Langelinjeskolen

HVAD ER BØRNEKONVENTIONEN?

FN's Børnekonventionen

FN's Børnekonventionen er verdens lov for de 0-18-årige. Den er global, fordi den handler om alle verdens børn, og den er lokal, fordi den handler om hvert enkelt barn og skal sikre, at børn får deres rettigheder opfyldt. Børnekonventionens officielle navn er Konventionen om Barnets Rettigheder. FN's Børnekonvention er ikke en lov, som lande kan dømmes og straffes efter. I stedet er den en række retningslinjer, som skal sikre, at børn overalt i verden har samme rettigheder. De enkelte medlemslandes regeringer har pligt til at overholde Børnekonventionen. Gør landene ikke det, kan de kritiseres af organisationer og FN's Børnekomité.

Børnekonventionen blev vedtaget den 20. november 1989 på FN's Generalforsamling. 196 lande i verden har tiltrådt Børnekonventionen, og den er dermed den mest udbredte konvention af alle. Danmark tiltrådte Børnekonventionen i 1991 og har derfor pligt til at efterleve artiklerne, men konventionen som helhed er ikke en del af dansk lovgivning.

Hvorfor arbejde med Børnekonventionen i undervisningen?

I og med vi i Danmark har tiltrådt konventionen, har vi en pligt til at undervise

danske børn i deres rettigheder. Eleverne skal undervises i at forstå og kende rettighederne, så de udeover kendskabet hertil – også kan udvikle og være med til at udbrede forståelse og solidaritet for andre børn.

Der findes fire typer af rettigheder som børnekonventionen tager udgangspunkt i:

1. Grundlæggende rettigheder
At få opfyldt grundlæggende behov (som f.eks. mad, sundhed og et sted at bo).
2. Ret til udvikling
Leg, fritid og undervisning - at udvikles (via f.eks. skolegang, fritid og information).
3. Ret til beskyttelse
Udnyttelse, misbrug og diskrimination - at blive beskyttet (mod f.eks. krig, vold, misbrug og udnyttelse).
4. Ret til medbestemmelse
Medindflydelse - at have medbestemmelse (som bl.a. indflydelse, deltagelse og ytringsfrihed).

Kilde: <https://www.unicef.dk/rettighedsskoler>.

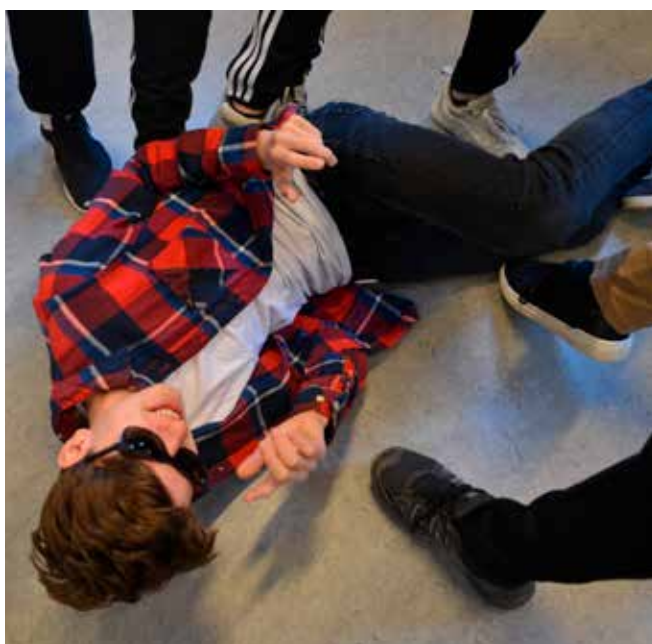
Herunder gives forslag til dramapædagogiske øvelser, som sætter fokus på udvalgte begreber.

Klassen kan lave en fælles brainstorm med begreber, så de har dem klar til brug for dramaøvelserne.

Eksempler på begreber:

Magt	Frihed
Disrespekt	Respekt
Frygt	Beskyttelse
Undertrykker	Tillid
Eksklusion	Inklusion

Fra workshop på Birekrød Skole

Introduktion til øvelse 1

Billedteater - en dramametode med udviklingspotentiale

Billedteater er en arbejds metode under genren 'De undertryktes teater' som er opfundet af Augusto Boal – brasiliansk-født teaterinstruktør, forfatter og teoretiker. Oprindeligt er genren udviklet til at tilskuere og skuespillere sammen udfordrer og bryder konflikter og tabuer. Scenen forvandles til en demokratisk arena, hvor alle har en stemme og i fællesskab belyser og reflekterer over et givet tema.

1. Statue-øvelsen

En klasse kan opdeles i fx 4-5 grupper, som samarbejder for sig selv under øvelsen.

At illustrere et valgt emne eller begreb ved at danne en statue med kroppen:

'statuen' udvikles – brug fx 10 minutter:

- Deltagerne i gruppen udvikler enkeltvis det valgte emne i visuel/kropslig form.
- Enkeltvis viser deltagerne deres statue for hinanden ved at træde ind i midten af fx en cirkel eller blot foran de andre.
- Gruppens deltagere kommenterer undervejs på hinandens statue, fx 'jeg kan ikke rigtig se, hvad du forestiller' eller 'hvis du løfter benet, bliver det helt tydeligt, at du vil sparke til ham'.

Nu samles alle grupperne:

Dynamisering (videreudvikling) af 'statuerne'

Når først 'statuerne' er konstrueret, kan de dynamiseres, dvs. udvikles videre:

På signal fra lederen/læreren træder en gruppe frem og viser samtidig deres statuer præcis som de var, da gruppen arbejdede alene og skabte deres individuelle statue.

Nu sker der noget nyt; fra at være enkeltstående og subjektive fortolkninger af emnet, bliver gruppen en mangfoldig version af emnet. Et overblik træder frem, en objektiv vision. Fra at være de enkelte deltageres psykologiske fremstilling af emnet får man nu en social vision, idet gruppen viser deres statuer på én gang – vi ser, hvordan netop dette valgte emne påvirker og rører netop denne forsamling.

På signal fra lederen/læreren prøver deltagerne i gruppen, som er 'på gulvet' med deres individuelle statuer, nu at skabe forbindelse til de andre på gulvet. Med andre ord er det ikke længere tilstrækkeligt kun at fremstille sin egen vision, man skal prøve at

forbinde den med de andres. Dvs. at man ud fra sin egen statue eller betydningen af den, forsøger at 'smelte' sammen med de andre deltagere, hvor man synes, at det giver mening. Hvor hvert billede før havde værdi i sig selv, er det væsentlige nu sammenhængen. Det billede, der viser sig nu, er ikke blot den sociale vision, men en organiseret, organisk, altfavnende og social vision over emnet.

Næste dynamisering kan være:

Lederen/ læreren kan nu bede deltagerne om, at indtage 'den modsatte rolle' end den de har valgt, fx fra offer til undertrykker, dvs. de viser den modsatte part i en konflikt.

De øvrige grupper kan inddrages og gøres medskabende og aktive i arbejdet med de enkelte grupper, som er på gulvet. Fx kan de kommentere, hvad de ser, og hvad de mener, det betyder, det de ser. De kan på skift gå på gulvet og modellere på deltagernes kroppe og på situationen. De kan skabe modsætninger og andre løsninger, osv.

Et billede er ikke færdigt før, at alle, både deltagerne på gulvet og de øvrige grupper, er enige om, at det er færdigt. Billedet skal fuldendes, og dermed kaste lys over og tilføje dybde til det valgte emne.

Underheleøvelsen holdes emnet tydeligt velvidende, at det er dette emne, som vi reflekterer over sammen.

Collage:

Klassen kan evt. efterfølgende lave en collage sammen af udklip, udsagn, post-it, m.v., som et konkret billede på, hvad de har tænkt på og reflekteret over under øvelsen.

2. Fælles rollespil

Øvelsen:

I behandlingen af et emne kan klassen opføre sig som en fiktiv gruppe, der er konfronteret med en situation, der foregår og udvikler sig omkring dem.

Kulturelle spor:

Tidlige oplevelser af hold- og rollelege, som deltagerne genkender fra leg.

Læringsmuligheder:

En naturlig måde at arbejde på som fjerner det pres, der er forbundet med at blive beskuet, mens man arbejder symbolsk. Gruppen er nødt til at klare problemer ved at aflæse og bidrage til en kompleks interaktion.

Opfølgning på improvisationen vil tydeliggøre deltagerens holdning og følelser ift. et emne.

3. Forumspil

Øvelsen:

En situation (som er udvalgt af gruppen for at illustrere en problemstilling eller erfaring, som er relevant for gruppen) spilles af en mindre gruppe, mens de andre ser på.

Både spillerne og tilskuerne har mulighed for at stoppe spillet, hver gang de føler, at det er ved at miste retning/ mening, når de har brug for hjælp og input, eller hvis spillet mister sin troværdighed. Tilskuerne har lov til at træde ind i spillet og overtage eller udvide rollerne.

Kulturelle spor:

At give og modtage råd og at behandle et emne i et kreativt samarbejde.

Læringsmuligheder:

At udvælger relevante/passendesituationer; at hjælpe og vejlede hinanden; at koncentrere sig om spillet; at diskutere og forhandle om, hvordan handlingen skal være; at se hændelsesforløbet med forskellige øjne og holdninger.

Øvelserne er hentet fra 'Drama i praksis' af Jonathan Neelands (forlag Drama).

Fra workshop på
Langelinieskolen

1. Om rettigheder

Hvad er en rettighed for dig? (Kom gerne med flere eksempler)	Hvorfor er det vigtigt, at børn bliver undervist i rettigheder?	Hvad kan rettigheder være med til at bekæmpe?	Hvilke emner synes du hører ind under rettigheder?

2. Et billede

Lav et billede eller en collage, hvor du illustrerer en rettighed, som du synes er vigtig. Lad derefter dine klassekammerater gætte hvilken rettighed, du har valgt.

Pak en kuffert til hver af de fire typer af rettigheder

Forestil dig, du skal forlade dit hjem og hurtigt skal pakke en kuffert med de ting, som du mener, er de vigtigste for dig mht. dine rettigheder som barn. Der er en kuffert for hver type rettighed, og i hver kuffert skal du tegne eller skrive de ting, som er vigtige, og som du ser nødvendige for dig.

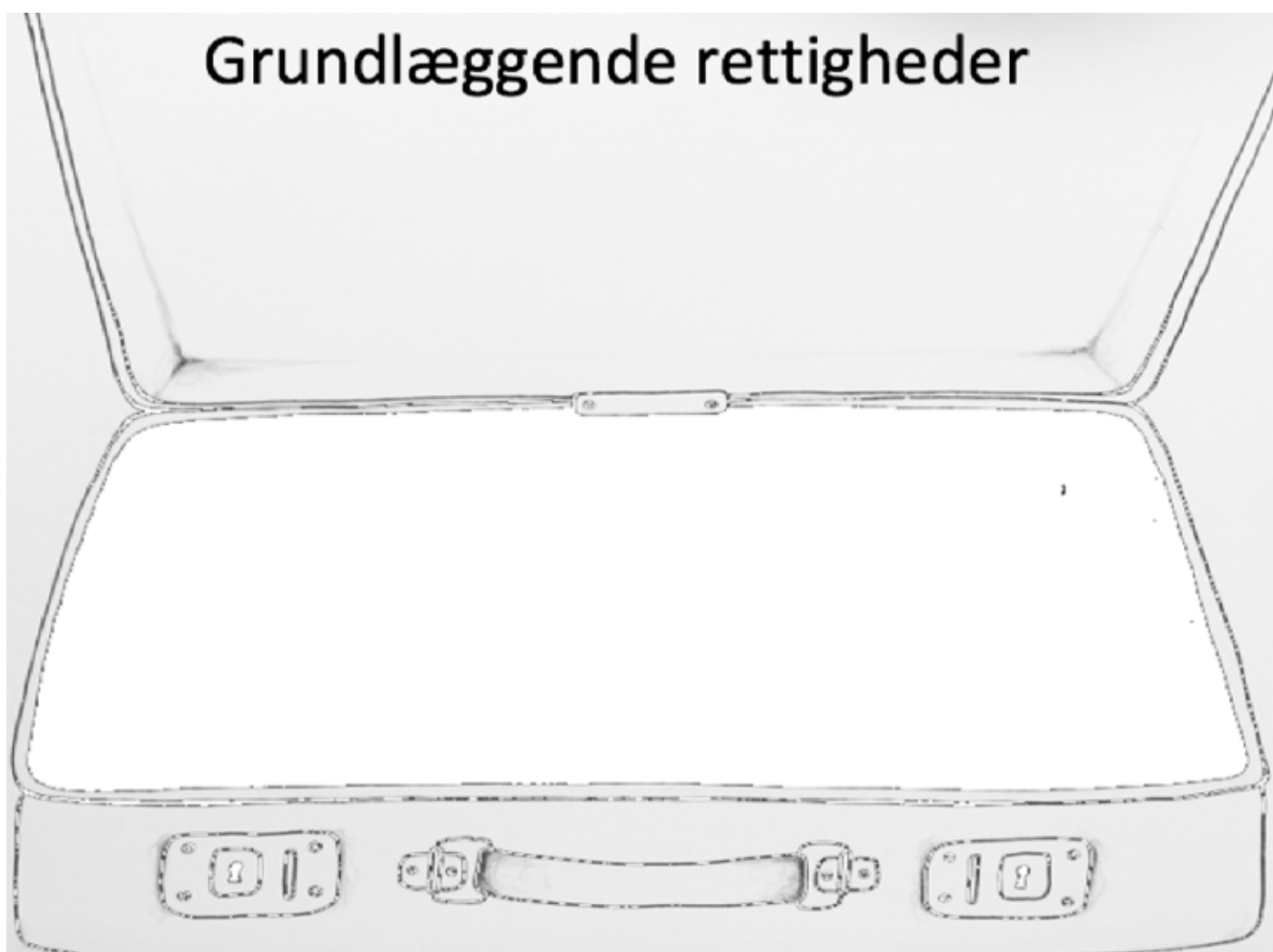
Formål med øvelsen:

Eleverne skal lære at bruge deres rettigheder ved netop at anvende de fire typer af rettigheder fra børnekonventionen, lære dem at kende og forstå, hvor vigtige de kan være for dem som børn. Det er meningen, at eleverne skal reflektere over deres valg og de muligheder, som de har at vælge i mellem, når de pakker deres kufferter.

Grundlæggende rettigheder:

Tegn og skriv minimum fem ting i kufferten.

Eksempler kan være: mad, telt, tøj mm.

Ret til udvikling:

Tegn og skriv minimum fem ting i kufferten.

Eksempler kan være: fritidsting, legetøj, bøger mm.

Ret til beskyttelse:

Tegn og skriv minimum fem ting i kufferten. Eksempler kan være: det der gør dig tryk, dine forældre, din hund, tøjdyr mm.

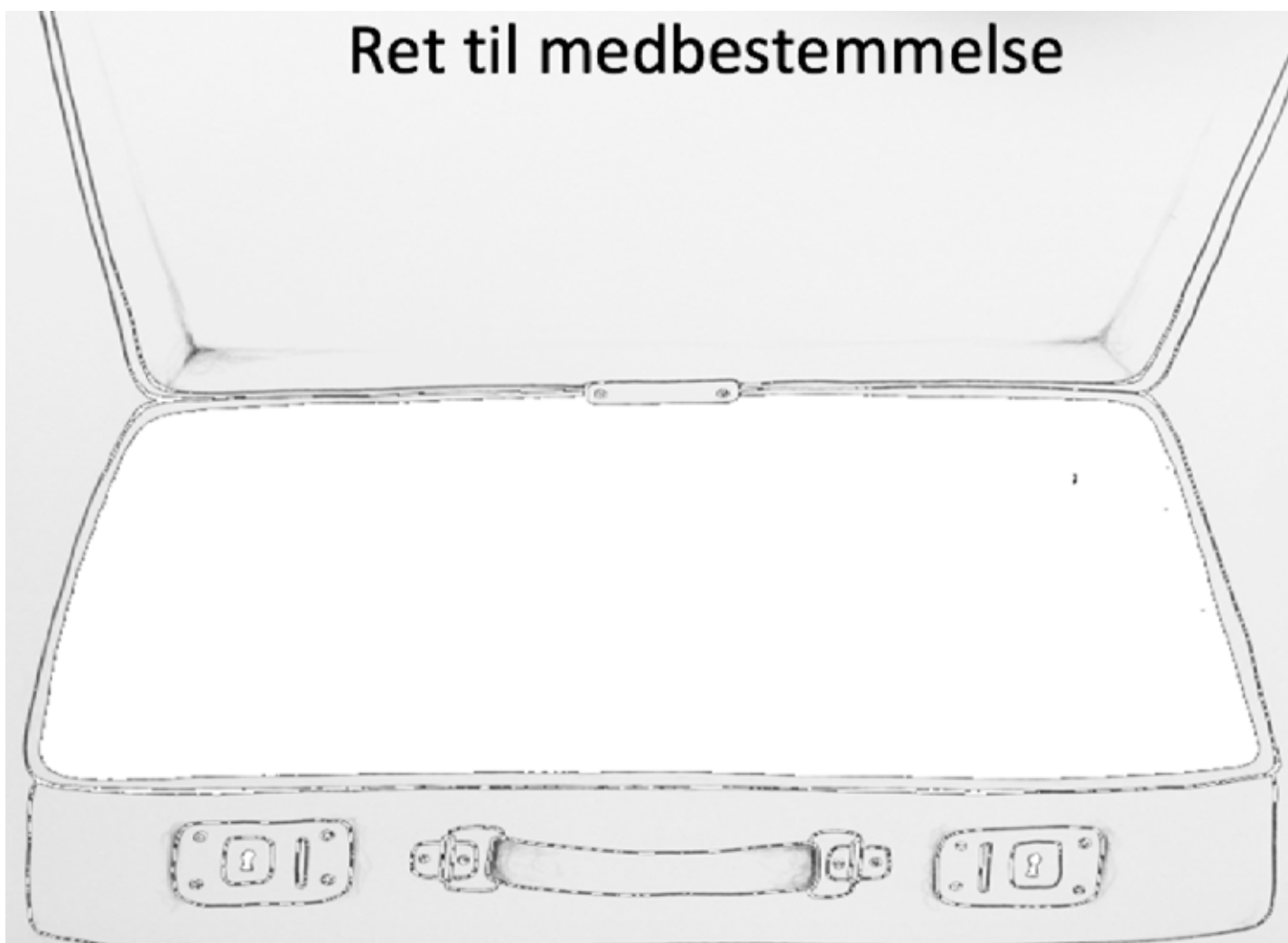

Ret til medbestemmelse:

Tegn og skriv minimum fem ting i kufferten.

Eksempler kan være: Ting til at kunne kommunikere med omverden: blyant, adgang til TV, tale med andre mennesker, medbestemmelse, ytringsfrihed mm.

Ret til medbestemmelse

Undervisningsmateriale

<https://bornsvilkar.dk/radgivning/undervisning/skole2018/saet-den-gode-trivsel-pa-skemaet-i-din-klasse>

<https://redbarnet.dk/media/3475/boerns-rettighederbeskytter-dig-mod-mere-end-du-tror.pdf>

<http://bornharaltidret.dk>

<https://redbarnet.dk/media/2569/boernsplusrettighederpluspraesentation.pdf>

<http://megafonen.redbarnet.dk/Quiz.aspx?ID=1106>

Quiz!

<https://www.dr.dk/skole/klassens-tid/quiz-om-fns-boernekonvention>

Rap om børnekonventionen:

<http://spejder.dk/b%C3%B8rnsrettigheder>

Spejder aktivitetsbasen, aktiviteter om rettigheder:

<https://aktiviteter.dds.dk/find-aktivitet/>

Film om børns rettigheder:

Udtrykke sig:

<https://www.youtube.com/watch?v=xRVURi4QB0k>

Beskyttelse:

<https://www.youtube.com/watch?v=tS60AY9v78o>

Asyl:

<https://www.youtube.com/watch?v=mqEqBQFCnHM>

Familie:

<https://www.youtube.com/watch?v=R-Z2y58OVUw>

Børnerettighedsdag:

<https://www.dr.dk/skole/klassens-tid/boernerettighedsdag>

Bog

Billedbog: Kassassuk - den forældreløse

'Drama i praksis' af Jonathan Neelands (forlag Drama)

https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/laeringsportalen/indskoling/mio-imr_undervisning_dk_web.pdf

<http://ipaper.ipapercms.dk/UNICEFDanmark/hr-skaeg-laerervel/?page=8>

<https://www.unicef.dk/rettighedsskoler>

<https://www.unicef.dk/de-foerste-rettighedsskoler>

http://denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Jura/Almindelig_retslaere,_retsfilosofi_og_terminologi/rettighed